قۆاتتى الەۆمەتتىك دەنساۆلىق ساقتاۆ جۇيەسىن ورناتىپ، حالىقتىڭ دەنساۆلىعىن قورعاۆدى پارمەندى قامتاماسىزداندىرۆ كەرەك

(باسى 1 ـ بەتتە)

علمي زەرتتەۆدەن قامال الۆدى جەدەلدەتۆ، زاڭدارعا، زاڭ ەرەجەلەرگە وزگەرىس ەنگىزۆ، حالقارالىق سەلبەستىكتى جەبەۆ سياقتى جاقتاردان اقىل ـ كەڭەس بەرىپ، ٴادىس ـ امال كورسەتىپ، ىندەتتەن ساقتانۆ ـ تىزگىندەۆ كۆرەسىنە ماڭزدى ۆلەس قوستى. شي جينپيڭ پارتيا ورتالىق كوميتەتى اتىنان كوپشىلىككە شىن جۇرەكتەن العىس ايتتى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ادامزاتتىڭ سالامات ـــ قوعامدىق وركەنيەتتىڭ العا باسۋىنىڭ نەگىزى. پارتيا 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرى، پارتيا ورتالىق كوميتەتى جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ دەنساۆلىق ساقتاۆ، سالاماتتىق قىزمەت باعىتىن ايقىندايپ، حالقتىڭ سالاماتتىق دەڭگەيىن جوعارىلاتاتىن تۇزىمدىك قامتاماسىزدىقتاردى كۇشەيتىپ، الدىن الۆدى نەگىز ەتۆگە تاباندى بولىپ، الەۆمەتتىك دەنساۆلىق ساقتاۆ ـ قىزمەت وتەۆ جۇيەسىن ورنىقتى قادامەن دامىتىپ، ٴساتتى تۇردە A تيپتى H1N1 جۇقپالى تۇماۆى، H7N9، ەبولا قاناعىش قىزبا اۆرۆى سياقتى توسىن تۇلعان ىندەتتەردىڭ الدىن الدى جانە وعان توتەپ بەردى، باستى جۇقپالى اۆرۆلارمەن اۆرۆ مولشەرى ايتارلىقتاي تومەندەدى. "قوس 100 جىلدىق" كۆرەس نىساناسىن جۇزەگە اسىرۆدىڭ تاريحي ۆدەرىسىندە، دەنساۆلىق ساقتاۆ، سالاماتتىق ىستەرىن دامىتۆ قاشاندا نەگىزدىك ورىندا تۇرىپ، مەملەكەتتىڭ جالپى تۇلعالىق ستراتەگيالىقتا تەمىز ۆشتاسىپ، ماڭىزدى تىرەكتىك رول اتقارۆدا.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: اۆرۆدىڭ الدىن الۆ جانە ونى تىزگىندەۆ جۇيەسى ـــ حالقتىڭ دەنساۆلىعىن قورعاۆدىڭ، الەۆمەتتىك دەنساۆلىق ساقتاۆ حاۆىپسىزدىگىن قامتاماسىزداندىرۆدىڭ، ەكونوميكالىق، قوعامدىق ورنىقتىلىقتى قورعاۆدىڭ ماڭىزدى كەپىلى. اناعۇرلىم ٴدال، اناعۇرلىم ٴونىمدى تۇردە الدىن الۆدى تياناق ەتىپ، ٴتۇزىلىس ـ مەحانيزمدەردى رەتتەۆ سالۆ، فۇنكتسيالىق سيپاتىن ايقىن تۇراقتاندىرۆ، كاسىپتىك قابىلەتتى جوعارىلاتۆ سياقتى جاقتاردا رەفورما جاساۆ سەرپىننەن ارتتىرا ٴتۇسۆ كەرەك. الەۆمەتتىك دەنساۆلىق ساقتاۆ ىستەرىنە تۇراقتى ۆسىنىلىم قوسۆ مەحانيزمىن ورناتىپ، اۆرۆدىڭ الدىن الۆ جانە ونى تىزگىندەۆدىڭ نەگىزگى شارت ـ جاعدايىن جاقسارتىپ، الەۆمەتتىك دەنساۆلىق ساقتاۆ ـ قىزمەت وتەۆ نىسانىدارىن كەمەلدەندىرۆ كەرەك. اۆرۆدىڭ الدىن الۆ جانە ونى تىزگىندەۆ قۇرىلمدارىنىڭ ساپالىلاندىرىپ، كەمەلدەندىرىپ، جوعارى مەن تومەن بىرلەسە قيمىلدايتىن جۇمىس ٴبولەسى سەلبەستىك مەحانيزمىن ورناتۆ كەرەك. اۆرۆدىڭ الدىن الۆدىڭ جانە ونى تىزگىندەۆدىڭ مەملەكەت دارەجەلى قۇردىلمدارىنىڭ قابىلەت قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، ولاردىڭ تەحنيكاسىن، قابىلەتىن، دارىندى قورىن كۇشەيتۆ كەرەك. اۆرۆدىڭ الدىن الۆ جانە ونى تىزگىندەۆ قۇرىلمدارى قالا، اۆىل الەۆمەتتىك اۆماقتاردىڭ بىرلەسە قيمىلداۆى قىزمەت مەحانيزمىن اقاۆسىزداندىرىپ، اۆىل ـ قالاشق مەحانالارى مەن الەۆمەتتىك اۆماقتاعى دەنساۆلىق ساقتاۆ ـ قىزمەت وتەۆ ورتالىقتارىنىڭ اۆرۆدىڭ الدىن الۆ قىزمەت جاۆاپكەرشىلىكتەرىن كۇشەيتىپ، بىرلەسپ ساقتانۆدىڭ، بىرلەسپ تىزگىندەۆدىڭ نەگىزگى ساتىداعى نەگىزىن بەكەمدەۆ كەرەك. ەمدەۆ مەن الدىن الۆدى سايكەستىرۆ مەحانيزمىندە جاڭالىق اشىپ، قىزمەتكەر، ينفورماتسيا، بايلىق ىركىلىسسىز اۆىستان جانە قاداعالاۆ مەن باقلاۆ ـ باسقارۆ ٴوزارا تەجەيتىن مەحانيزم ورناتۆ كەرەك. اۆرۆدىڭ الدىن الۆ جانە ونى تىزگىندەۆ دارىندىلار قوسىنى قۇرىلسىن كۇشەيتىپ، اۆرۆدىڭ الدىن الۆ جانە ونى تىزگىندەۆدىڭ وسىزاماندانعان جۇيەسىنە ۆيلەسەتىن دارىندى داينداۆ، ىستەتۆ مەحانيزمىن ورناتىپ، نەگىزگى ساتىداعى اۆرۆدىڭ الدىن الۆ جانە تىزگىندەۆ قوسىنىن ورنىقتىرۆ كەرەك. جوعارى دەڭگەيدەگى الەۆمەتتىك دەنساۆلىق ساقتاۆ شۆەيۆاندارىنان ٴبىر توبىن قۇرىپ، ەتيولوگيالىق ساراپتاۆ، ىندەت جاعدايىن تۇجىرىمداۆ جانە تاراۆلۆ زاڭدىلىعىن زەرتتەۆ، باسى ـ قاسىندا ەپيدەميولوگيالىق تەكسەرۆ جۇرگىزۆ، تاجريبەحانالاردا تەكسەرۆ ـ ولشەۆ سياقتى ناقتى ماسەلەلەردى شەشە الاتىن دارىندىلاردى كۇش سالا داينداۆ كەرەك.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ەرتە باستان قاداعالاۆ، الدىن الا ساقتاندىرۆ قابىلەتىن كۇشەيتۆدى الەۆمەتتىك دەنساۆلىق ساقتاۆ جۇيەسىن اقاۆسىزداندىرۆدىڭ كوكەي تەستى جۇمىستارىن جۇقپالى اۆرۆلار ىندەتىن جانە توسىن تۇلعان الەۆمەتتىك دەنساۆلىق ساقتاۆ وقيعالارىن قاداعالاۆ جۇيەسىن كەمەلدەندىرىپ، سەبەبى بەلگىسىز اۆرۆلار مەن قالىپسىز سالاماتتىق وقيعالارىن قاداعالاۆ مەحانيزمىن جاقسارتىپ، ساراپتاۆدىڭ، قاداعالاۆدىڭ سەزىمتالدىعى مەن دالدىگىن جوعارىلاتىپ، زەردەلىلەنگەن تاسىلمەن الدىن الا ساقتاندىرۆدىڭ كوپ تۇيىندە ۆشتاسۆ مەحانيزمىن ورناتىپ، كوپ ارنادا قاداعالاۆ، الدىن الا ساقتاندىرۆ مەحانيزمىن اقاۆسىزداندىرىپ، دەر كەزىندە تالداۆ جاساۆ، شوعىرلى تۇجىرىمداۆ قابىلەتىن جوعارىلاتۆ كەرەك. تاجريبەحانالاردىڭ تەكسەرۆ ـ ولشەۆ تورى قۇرىلسىن كۇشەيتىپ، جۇقپالى اۆرۆلاردى تەكسەرۆ ـ ولشەۆ قابىلەتىن ٴوسىرۆ كەرەك. الەۆمەتتىك دەنساۆلىق ساقتاۆ قۇرىلمدارى مەن ەمدەۆ قۇرىلمدارى سايكەسە قاداعالاۆ مەحانيزمىن ورناتىپ، نەگىزگى ساتىداعى قاراۆلى تۇيىندەرىنىڭ رولىن ساۆلەلەندىرىپ، ەرتە بايقاۆ، ەرتە مالىمدەۆ، ەرتە ٴبىر جاقتى ەتۆ كەرەك. توسىن تۇلعان الەۆمەتتىك دەنساۆلىق ساقتاۆ وقيعالارىنا توتەپ بەرۆ دايىندىق جوباسى جۇيەسىن اقاۆسىزداندىرىپ، دەنساۆلىق ساقتاۆ بوينشا شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۆ قوسىنىن دارەجەگە، تۇرگە ٴبولىپ قۇرىپ، جاعدايدى تۇجىرىمداۆ، ەپيدەميولوگيالىق تەكسەرۆ جۇرگىزۆ، مەدىتسينالىق قۇنتارۆ ـ ەمدەۆ، تاجريبەحانادا تەكسەرۆ ـ ولشەۆ، الەۆمەتتىك اۆماقتا جەتەكشىلىك ەتۆ، زاتتىق ماتەريالداردى سەپتەۆ ـ ۆلەسترۆ سياقتى سالالاردى قامتۆ كەرەك. نەگىزگى ساتىداعى دەنساۆلىق ساقتاۆ قىزمەتكەرلەرىنىڭ ٴبىلىم قورىن جانە كۆرستىق تاربيەلەۆ ـ جاتتىعۆىن كۇشەيتىپ، الدىڭعى مەرزىمدىك ٴبىر جاقتى ەتۆ قابىلەتىن ٴوسىرۆ كەرەك. دەنساۆلىق ساقتاۆ بوينشا شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۆ بىلىمدەرى ۆگىت ـ تاربيەسىن ىشكەرىلەي ورىستەتىپ، حالىق بۇقاراسىنىڭ توسىن تۇلعان الەۆمەتتىك دەنساۆلىق ساقتاۆ وقيعالارىن تانۆ دەڭگەيىن جانە ساقتانۆ، ٴوزىن قۇنتارۆ، ٴوزارا قۇنتارۆ قابىلەتىن جوعارىلاتۆ كەرەك. ٴار دارەجەلى پارتكوم مەن ۆكىمەت ەلەۆلى ىندەتتەن ساقتانۆ ـ تىزگىندەۆ جۇمىستارىن مەرزىمدى ۆاقىتپەن اقپاراتاسۆ ـ ورنالاستىرۆ سياقتى دەنساۆلىق ساقتاۆ، سالاماتتىق قىزمەت مەحانيزمىن ورناتىپ، بۇيرىق ـ نۇسقاۆلار ايقىن، جۇيەلى دە ٴتارتىپتى، ارنا ـ بولىكتەر ىركىلىسسىز، اتقارۆ پارمەندى بولۆدى ورىنداۆ كەرەك.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: بۇل رەتكى جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۆس وكپە قابىنۆنا شالدىققان ناۆقاستاردى قۇنتارۆ ـ ەمدەۆ قىزمەتىندە، ٴبىز حالقتى بارىنەن جوعارى قويۆعا، ٴومىردى بارىنەن جوعارى قويۆعا تاباندى بولىپ، بۇكىل ەلدەگى بايلىقتى بۇرىن بولماعان دەڭگەيدە جۇمىلدىرىپ، كەڭ كولەمدە قۇنتارۆ ـ ەمدەۆ ورىستەتىپ، بىردە ـ ٴبىر جۇعىمدالۆشىنى قاعىس قالدىرمادىق، ٴاربىر ناۆقاستى امان الىپ قالۆعا تىرىستىق، تۇعاننا كوپ بولماعان نارەستەدەن 100دەن اسقان قارتتارعا دەيىن امان الىپ قالۆعا قۇلشىنىپ، اقى ماسەلەسى سەبەبىنەن ناۆقاستاردىڭ ەمدەلۆىنە نەپال جەتكىزبەۆگە شنايى كەپىلدىك ەتتىك. شۇعىل جاعدايداعى ەمدەۆ ـ دەنساۆلىق ساقتاۆ قۇرىلمدارىن جۇمىلدىرۆدى، اتتانىسقا كەلتىرۆدى، وڭىرلىك بىرلەسە قيمىلداۆدى، قىزمەتكەرلەردى سەپتەۆ ـ شوعىرلاندىرۆدى ٴبىر توپتاس جوسپارلاپ، ەلەۆلى ىندەتتەن قۇنتارۆ ـ ەمدەۆدىڭ دارەجەگە، ساتىعا، تارماققا بولىنگەن مەحانيزمىن ورناتۆ، اقاۆسىزداندىرۆ كەرەك. ۆكىمەتتىك شيپاحانالاردىڭ جۇقپالى اۆرۆدان قۇتقارۆ ـ ەمدەۆ قابىلەتى قۇرىلسىن جالپى كەشەندى شيپاحانالاردىڭ جۇقپالى اۆرۆلاردىڭ الدىن الۆ جانە ەمدەۆ قۇرىلعىلارى قۇرىلسى ولشەمىن كەمەلدەندىرىپ، شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۆ بوينشا ەمدەيتسينالىق قۇنتارۆ ـ ەمدەۆ دايىندىق قور قابىلەتىن ٴوسىرۆ كەرەك. قالالاردا الەۆمەتتىك اۆماق پەن اۆىل ـ قىستاق نەگىزگى ساتىلارىن، شەكارا، شەكارا وتكەلدەرى قالالارىن، اۆدان دارەجەلى شيپاحانالار مەن جۇڭي شيپاحانالارىن ٴتۇيىن ەتىپ، قالا، اۆىل 3 دارەجەلى ەمدەيتسينالىق قىزمەت وتەۆ تورىن كەمەلدەندىرۆ كەرەك. ەملەكەتتىك ەمدەيتسينا ورتالىعى، وڭىرلىك ەمدەۆ ورتالىعى سياقتى بازالار قۇرىلسىن كۇشەيتىپ، ەلەۆلى جۇقپالى اۆرۆدان قۇتقارۆ ـ ەمدەۆ قابىلەتىن ٴوسىرۆ كەرەك.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: وتانشىلدىق تازالىق قيمىلى ـــ پارتيامىزدىڭ بۇقارالىق لۇشياندى دەنساۆلىق ساقتاۆ، اۆرۆدىڭ الدىن الۆ قىزمەتىندە قولدانۆىنىڭ تابىستى امالياتى. جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۆس وكپە قابىنۆ ىندەتىنەن ساقتانۆ ـ تىزگىندەۆ كۆرەسىنىڭ تاجريبەلەرىن قورىتىندىلاپ، وتانشىلدىق تازالىق قىزمەتىنىڭ ٴمانىن بايىتىپ، ٴادىس ـ تاسىلىندە جاڭالىق اشىپ، ورتا تازالعىن جونگە سالۆدان تۇتاس قوعامنىڭ سالاماتتىعىن باسقارۆعا قاراي بۇرىلىس جاساۆدى ىلگەرىلەتىپ، حالقتىڭ دەنساۆلىعىنا ساياتىن جالپى جاعدايلىق، ۆزاق ۆاقىتتىق ماسەلەلەردى ويداعىداي شەشۆ كەرەك. قونىس ورتاسىن جالپى بەتتىك جاقسارتىپ، الەۆمەتتىك تازالىق ورتاسىنىڭ نەگىزدىك قۇرىلعى قۇرىلسىن كۇشەيتىپ، قالا، اۆىل ورتاسىنىڭ تازالىعىن رەتتەۆ ـ جونگە سالۆدى ىلگەرىلەتىپ، تازا قالا ـ قالاشق قۇرۆدى ىلگەردىلەتۆ كەرەك. وركەنيەتتى، اقاۆسىز، جاسىل، قورشاعان ورتانى قورعاۆعا پايدالى تۇرمىس ٴتاسىلىن داريتەپ، سالاماتتىق بىلىمدەرىن جالپىلاستىرۆدى ورىستەتىپ، تاماشا تاماقتانۆ سالتىن ورناتىپ، وركەنيەتتى، اقاۆسىز تۇرمىس ادەتىن جالپىلاستىرۆ كەرەك. سالاماتتىقتى بارلىق ساياساتقا توعىستىرۆدى ىلگەرىلەتىپ، جالپى اينالمەدىق باسقارۆ ۆستانىمىن قالا جوسپارىنىڭ، قۇرىلسىنىڭ، باسقارۆىنىڭ جالپى بارىسىنا، ٴار بۆننىنا ٴسىڭىرۆ كەرەك. ٴار دارەجەلى پارتكوم مەن ۆكەمەت وتانشىلدىق تازالىق قىزمەتىن ماڭىزدى كەڭەستىك كۆن تارتىپكە قويىپ، قوعامدى اتتانىسقا كەلتىرۆدىڭ اناعۇرلىم ٴونىمدى ٴتاسىلىن قاراستىرۆ كەرەك.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۇڭي مەن باتىس شيپاگەرلىگىن بىرلەستىرۆ، جۇڭي دارىلەرى مەن باتىس دارىلەرىن قاتار قولدانۆ وسى رەتكى ىندەتتەن ساقتانۆ ـ تىزگىندەۆدەگى ٴبىر ۆلكەن ەرەكشەلىك ٴارى جۇڭي شيپاگەرلىك ـ دارىگەرلىگىنىڭ جاۆھارىنا مۇراگەرلىك ەتۆدىڭ، تۆراشىلدىقتى ساقتاپ، جاڭالىق اشۆدىڭ جاندى امالياتى. كلاسسيكالىق شيپاگەرلىك كىتاپتاردىڭ جاۆھارلارىن ەكشەپ الۆدى جانە اشۆدى كۇشەيتىپ، علمي زەرتتەۆدىڭ ترەك تۇعىرلارىنان ٴبىر توبىن قۇرىپ، جۇڭي دارىلەرىن تەكسەرۆ ـ باعالاۆ، تەكسەرۆ ـ بەكتۆ مەحانيزمىنە رەفورما جاساپ جانە ونى كەمەلدەندىرىپ، جۇڭي شيپاگەرلىگىنىڭ جاڭا دارىلەرىن زەرتتەپ اشۆدى جانە كاسىپ سالالاندىرا دامىتۆدى جەبەۆ كەرەك. جۇڭي شيپاگەرلىگى ـ دارىگەرلىگى قىزمەت وتەۆ جۇيەسى قۇرىلسىن كۇشەيتىپ، جۇڭي شيپاحانالارىنىڭ شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۆ جانە ەمدەۆ ـ قۇنتارۆ قابىلەتىن جوعارىلاتۆ كەرەك. جۇڭي شيپاگەرلىگى ـ دارىگەرلىگى ەرەكشەلىگىنىڭ دارىندىلار قۇرىلسىن كۇشەيتىپ، جۇڭي شيپاگەرلىگىمەن اۆرۆدىڭ الدىن الۆ جانە ونى ەمدەۆدىڭ جوعارى دەڭگەيلى، ەملەكەتتىك قوسىنىن قالىپتاستىرۆ كەرەك. جۇڭي شيپاگەرلىگى ـ دارىگەرلىگى قىزمەتىنە ۆيمەدىق باسشىلىقتى كۇشەيتىپ، جۇڭي شيپاگەرلىگى ـ دارىگەرلىگى مەن باتىس شيپاگەرلىگى ـ دارىگەرلىگىنىڭ ٴبىرىن ـ ٴبىرى تولىقتاۆدىن، سايكەسە داۆىن ىلگەرىلەتۆ كەرەك.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جۇقپالى اۆرۆلاردىڭ الدىن الۆ جانە ونى ەمدەۆ زاڭدى، توسىن تۇلعان الەۆمەتتىك دەنساۆلىق ساقتاۆ وقيعالارىنا توتەپ بەرۆ زاڭدى سياقتى زاڭدارعا وزگەرىس ەنگىزۆ جانە جاساۆ قىزمەتىن باعىتتاماشى تۇردە ىندەتتەن ساقتانۆ ـ تىزگىندەۆ بوينشا زاڭ اتقارۆدىڭ ۆقىق پەن جاۆاپكەرشىلىگى ايقىن، ٴتارتىبى جۇيەلى، اتقارۆى پارمەندى ەمدەنىزمىن اقاۆسىزداندىرىپ، ەلەۆلى، جاڭا، توسىن تۇلعان جۇقپالى اۆرۆلاردىڭ الدىن الۆ جانە ونى تىزگىندەۆ شارالارىن جاڭا جاعنان ونان ارى كەمەلدەندىرىپ، ورتالىق پەن جەرگىلىكتى ورىندارداۆدىڭ، ۆكىمەت پەن تاراۆلاردىڭ، اكىمشىلىك ورگاندار مەن كاسىپ قۇرىلمدارداۆدىڭ قىزمەت جاۆاپكەرشىلىگىن ايقىندايتىن كەرەك. الەۆمەتتىك دەنساۆلىق ساقتاۆ جاۆىپسىزدىگى جانە ىندەتتەن ساقتانۆ ـ تىزگىندەۆ زاڭدارى مەن زاڭ ەرەجەلەرىن جالپىلاستىرىپ، بۇكىل قوعامدا زاڭ بوينشا ارەكەت جۇرگىزۆدى، زاڭ بوينشا ٴىس ىستەۆدى ىلگەرىلەتۆ كەرەك.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: علىم ـ تەحنيكا ـــ ادامزاتتىڭ اۆرۆمەن كۆرەسىتىن وتكىر قارۆى، ادامزاتتىڭ ۆلكەن اپاتتاردى، ۆلكەن ىندەتتەردى جەڭىپ شعۇى علىمنىڭ دامۆىنان جانە تەحنيكانىڭ جاڭالانۆىنان قول ۆزە المايدى. دەنساۆلىق ساقتاۆ، سالاماتتىق سالاسىنداعى علىم ـ تەحنيكالىق ۆسىنىلىمدى ارتتىرىپ، كۇشتەردى شوعىرلاندىرا وتىرىپ وزەكتى تەحنيكادا قامال الىپ، جاڭاشا مەملەكەتتىك ٴتۇزىلىستىڭ باسىمدىعىن ساۆلەلەندىرۆ كەرەك. علمي زەرتتەۆ دارىندىلارىن دامىتۆ ٴتۇزىلىس ـ مەحانيزم رەفورماسىن تەرەڭدەتىپ، ستراتەگيالىق عالىمدار مەن جاڭالىق اشۆ تەبىندەگى علىم ـ تەحنيكالىق دارىندىلاردى بايقاۆ، جەتىلدىرۆ، ىنتالاندىرۆ مەحانيزمىن كەمەلدەندىرىپ، اناعۇرلىم كوپ ۆزدىك دارىندىلاردى علمي زەرتتەۆ قوسىنىا كىرۆگە باۆراپ، ولاردىڭ اعالاپ العا شعۆىنا شارت ـ جاعداي ازىرلەۆ كەرەك.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: بۇل رەت ىندەت تۇلعانىنان بەرى، ٴبىز ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسى ۆستانىمىن بەرىك ۆستانىپ، حالقارالىق بورىشمىزدى بەلسەنە وتەپ، دۇنيە جۇزىلىك دەنساۆلىق ساقتاۆ ۆيىمىمەن جانە قاتىستى مەملەكەتتەرمەن دوستىق سەلبەستىكتى نىعايتىپ، ىندەت جاعدايى مەن ۆيرۆس ينفورماتسيالارىن، ىندەتكە قارسى اتتانۆ تاجريبەلەرى مەن ادىستەرىن حالقارالىق قوعاممەن ىرىقتى تۇرده ورتاق پايدالانىپ، 100دەن استام مەملەكەت پەن حالقارالىق ۆيىمعا قولمىزدان كەلگەنشە زاتتىق جانە تەحنيكالىق كومەك كورسەتىپ، جاۆاپكەرشىلىك ارقالايتىن ٴىرى ەلدىك جاۆاپكەرشىلگىمىزدى ايگىلەدىك. ٴبىز حالقارالىق بورىشمىزدى ۆزدىكسىز وتەپ، ىندەتكە قارسى زاتتىق ماتەريالدارمەن قامدايتىن الەمدەگى ەك ۆلكەن ەلدىك رولىمىزدى ساۆلەلەندىرىپ، ادامزاتتىڭ دەنساۆلىق ساقتاۆ، سالاماتتىق ورتاق تۇلعاسىن بىرگە قۇرۆدىمىز كەرەك.

دىڭ شۆەشياڭ، لىۆ حى، سۇن چۇنلان، ياڭ جيەچى، جاڭ يوۆشيا، حۇاڭ كۇنمىڭ، ساي چي، ۆاڭ يۇڭ، شياۆ جيە، جاۆ كجى، حى ليفىڭ اڭگىمە ماجلىسكە قاتىناستى.

ورتالىق پەن مەملەكەت ورگاندارىنىڭ قاتىستى تاراۆلارىنداعى نەگىزگى جاۆاپتى جولداستار، مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ زاڭ ـ ٴتۇزىم قىزمەت كوميتەتىندەگى، ورتالىق اسكەرى ىستەر كوميتەتى كەڭەسىندەگى نەگىزگى جاۆاپتى جولداستار، ماماندارىنىڭ، وقىمىستىلاردىڭ ۆاكىلدەرى، ت.ب اڭگىمە ماجلىسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ٴۇرىمجى قالاسى دابانچىڭ رايونىنىڭ تۇيە ٴسۇتى ۆنتاعى، ٴۇرىمجى قالاسى ميدۇڭ رايونىنىڭ سىير ەتى، ٴۇرىمجى قالاسى ميدۇڭ رايونىنىڭ قوي ەتى، ٴۇرىمجى اۆدانىنىڭ سىير ەتى مەن قورعاستىڭ ٴجۇزىمى.

مەملەكەتتىك ايگىلى، ەرەكشە، ساپالى، جاڭا اۆىل شارۆاشىلىعى ونىمدەرى بەلگىلەنگەن ٴوڭىر ىشىندە وندىرىلگەن، بەلگىلى ٴوندىرىس كولەمى مەن تاۆار مولشەرىن ازىرلەگەن، كورنەكتى وڭىرلىك ەرەكشەلىگى مەن وزگەشە قورەكتىك ەرەكشەلىگى بار، ورنىقتى قامداۆ مولشەرى مەن تۇتىنۆ بازارى بار، تانىمالىلعى مەن بەدەلى جوعارى ٴارى اۆىل شارۆاشىلىعى، اۆىل ـ قىستاق مينيسترلىگىنىڭ اۆىل شارۆاشىلىعى ونىمدەرى ساپا حاۆىپسىزدىگى ورتالىعندا ەستەلىككە النىپ جارىالانعان جانە تەكسەرىلىپ كۆالىك تاراتىلعان اۆىل شارۆاشىلىعى ونىمدەرىن مەڭزەيدى.

وسى رەتكى تىزىمگە تاڭدالعان اۆىل شارۆاشىلىعى ونىمدەرى ٴبىر تۇتاس تەكسەرىلىپ كۆالىك بەرىلگەننەن كەيىن، بەلگىلەمەگە، تالاپقا ۆيلەسەتىن ونىمدەر كۆالىكتى الۆشىلار تەكسەرىپ ماقۇلدانعاننان كەيىن، ٴونىم قورابىنا "مەملەكەتتىك ايگىلى، ەرەكشە، ساپالى، جاڭا اۆىل شارۆاشىلىعى ونىمدەرى" دەگەن جازۆ تاڭبالانىپ، اۆىل شارۆاشىلىعى ونىمدەرىنىڭ ايگىلى ماركاسىنىڭ تانىماللىلعى مەن نەپال كۇشىن اناعۇرلىم ارتتىرادى.

تاياۆ جىلداردان بەرى، رايونىمىز اۆىل شارۆاشىلىعى ماركالارىنىڭ دەڭگەيىن جوعارىلاتۆ قيمىلىن زور كۇشپەن اتقارىپ، ٴبىر توپ ايگىلى، ساپالى، ەرەكشە "جەرگىلىكتى"، "اۆەلگى" اۆىل شارۆاشىلىعى ونىمدەرىنىڭ اتىن ايگىلەپ، بۇكىل رايونىنىڭ اۆىل شارۆاشىلىعى ونىمدەرىنىڭ ماركالانىپ دامۆىن جانە ەگىنشى ـ مالشىلاردىڭ كىرىستەرىن ارتتىرۆدى جەبەۆ ٴۇشىن بەلسەندى رول اتقاردى. قازىر رايونىمىزدان مەملەكەتتىك ايگىلى، ەرەكشە، ساپالى، جاڭا اۆىل شارۆاشىلىعى ونىمدەرى تىزىمىنە ەنگەن اۆىل شارۆاشىلىعى ونىمدەرىنىڭ جالپى سانى 29عا جەتتى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

جۇمىستاندىرۆدى كەڭەيتۆ جونىندەگى ماڭىزدى ٴمان الادى. ٴارقايسى قاتىستى تاراۆلار، ورىندار جوعارى ساپالى داماۆدىڭ تالابى بوينشا، قىزمەت وتەۆدى سىرتقا كوتەرتۆدىڭ جاڭالىق اشۆعا دەم بەرۆدى اتقارۆ، ساۆدا جاڭا كاسىپ كۆيىن، جاڭا ۆلگىسىن جەتىلدىرۆ جانە جۇمىستى، ٴوندىرىستى قالپىنا كەلتىرۆ بارىسىنداعى ماڭىزدى جەبەۆ رولىن تولىق ساۆلەلەندىرىپ، قىزمەت وتەۆدى سىرتقا كوتەرتۆدىڭ سيفرلانا، زەردەلىلەنە، جوعارى دەڭگەيدە، توعىسا داماۆىن جانە تيىن جاڭالاپ، دارەجەسىن ٴوسىرۆىن جەدەلدەتىپ، قىزمەت وتەۆدى سىرتقا كوتەرتۆدىڭ تۇتاس رايونىمىزدىڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامىنىڭ اقاۆسىز داماۆىن بىلگەرىلەتۆدەگى رولىن جوعارىلاتىپ، قىزمەت وتەۆ كاسىبىنىڭ قۇرىلمدى ساپالىلاندىرىپ، دەڭگەيدى جوعارىلاتۆىن بىلگەرىلەتۆ كەرەك.

ٴماجلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: شەتەل قارجىسىنان پايدالانۆ قىزمەتىن ۆيداعىداي ىستەۆ، شەتەلدىك قارجىگەرلەردىڭ شينجياڭعا كەلىپ قارجى قوسۆعا، شارۆاشىلىعىن شالقىتۆىنا اناعۇرلىم دەم بەرىپ، شەتەل قارجىسى قۇرىلمىمەن ساپاللاندىرىپ، جان ـ جاقتى ورىندالعان كەندەگەن جاڭا جۇلگەنى قالىپتاستىرۆ جوننەن ماڭىزدى ٴمان الادى. ٴارقايسى قاتىستى تاراۆلار، ورىندار پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ شەتەل قارجىسىن ورنىقتىرۆ قىزمەتى جوننىندەگى شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۆلارىن ىشكەرىلەي دايەكتەلدىرىپ، تياناقتاندىرىپ، "التىنى ورنىقتىرۆ" قىزمەتىن اناعۇرلىم ويداعىداي ىستەپ، "التىنى قامتاماسىز ەتۆ" مىندەتىن تياناقتاندىرىپ، سىرتقا ەسىك اشۆدى تەرەڭدەتىپ، قارجى قوسۆدى جەبەۆ تەبىننەن ارتتىرىپ، قارجى قوسۆعا قولايلىلىق جاساۆ رەفورماسىن تەرەڭدەتىپ، شەتەل ساۆداگەرلەرىنىڭ قارجى قوسۆ زاڭدى ۆقىق ـ مۇددەسىن قورعاپ، جوعارى دەڭگەيدە ەسىك اشۆ ارقىلى رايونىمىز ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى ساپالى داماۆىن بىلگەردىلەتۆ كەرەك.

ٴماجلىس تاعى باسقا دا ىستەردى اقىلداستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قامتاماسىز ەتۆ جونىندەگى قارارىن» (تومەندە قىسقاشا «قارار» دەلىنەدى) جانە «جۇڭحۋا حالىق رەسپۆبليكاسىنىڭ جابايى حايۋاناتتاردى قورعاۆ زاڭىن» اتقارۆدى تەكسەرۆ قىزمەتىن ورىستەتۆ جاعدايى جوننىندەگى مالىمەتتى، «اۆتونومياليا رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ زاڭ ەرەجە شعارۆعا كەڭەس بەرەتىن ماماندارمەن بايلانىس جاساۆ ٴادىسىن (جوبا)» جاساۆ جوننىندەگى تۇسىنىكتى، ت. ب نى تىڭدادى.

اۆتونومياليا رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ مەڭگەرۆشىسى شاۆكەت يمىن ٴماجلىستى باسقاردى.

ٴماجلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: ازاماتتىق زاڭنامانى جاڭا جۇڭگو قۇرىلعانىنان بەرى زاڭنامانى ساناتىندا اتالعان العاشقى زاڭ. ازاماتتىق زاڭنامانى جاريالاپ اتقارۆدىڭ كەلەلى ٴمانىن جەتە تانىپ، ۆگىنتەۆ، دايەكتىلەندىرۆ، اتقارۆ قىزمەتىن تىڭعىلىقتى ويداعىداي ىستەۆ كەرەك. ٴبىر قىدىرۆ جاڭا بەلگىلەمەلەردى ىشكەرىلەي ۆيرەنىپ، ازاماتتىق زاڭنامانى اتقارۆدى باستاماشىلدىقپەن ۆگىنتەپ، ىلگەرىلەتىپ، قامتاماسىز ەتىپ، ازاماتتىق زاڭنامانىڭ جالپى بەتتىك ٴونىمدى اتقارىلۆىنا شنايى كەپىلدىك ەتىپ، ازاماتتىق ىستەر قاتىناسىنىڭ جاراسىمدى، ٴتارتىپتى بولۆىن جەبەۆ كەرەك. پارتيانىڭ زاڭ شعارۆ قىزمەتىنە باسشىلىعىنا تاباندى بولىپ، حالىق قۇرىلتايىنىڭ جانە ونىڭ تۇراقتى كوميتەتىنىڭ زاڭ شعارۆ قىزمەتىندەگى جەتەكشىلىك رولىن تولىق ساۆلەلەندىرىپ، قاتىستى جەرگىلىكتى ورىندارداۆدىڭ زاڭ ەرەجە شعارۆ قىزمەتىن شنايى ويداعىداي ىستەۆ كەرەك.

ٴماجلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ تاپسىرۆىمەن، اۆتونومياليا رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتى ٴوز اكىمشىلىك وڭىرىندە «قارارداۆدىڭ» جانە «جۇڭحۋا حالىق رەسپۆبليكاسىنىڭ جابايى حايۋاناتتاردى قورعاۆ زاڭىنىڭ» اتقارىلۆ جاعدايىنا تەكسەرۆ جۇرگىزەدى. "ٴتورت تانمدى" كۇشەيتىپ، "ٴتورت سەنمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنى قورعاۆدى" ورناداپ، وسى رەتكى زاڭ اتقارۆدى تەكسەرۆدىڭ ماڭىزدى ٴمان